

**MUHTASARI WA MKUTANO WA MASHAURIANO NA WADAU WA NDANI
ULIOFANYIKA KATIKA JAMHURI YA KENYA KATI YA TAREHE 14 APRILI
2025 NA 29 APRILI 2025.**

UTANGULIZI

Effective Climate Solutions 1 FZCO ("ECCS1") na washirika wake waliwaalika wadau kushiriki katika kupitia matokeo ya Mikutano ya Mashauriano na Wadau wa Ndani iliyofanyika kuanzia tarehe 14 Aprili hadi 29 Aprili 2025 katika kaunti za Nyeri, Nairobi na Mombasa - Kenya. Wakati wa mikutano hii, Effective Climate Solutions 1 FZCO ("ECCS1") na washirika wake walitambulisha shughuli za Mradi wa Hiari wa Uzalishaji wa Kaboni unaohusiana na usambazaji wa majiko bora ya kupikia yenye ufanisi mkubwa katika Jamhuri ya Kenya. Shughuli hizi za Mradi wa Hiari (VPA) zimejumuishwa chini ya Mpango wa Shughuli (PoA) wa Gold Standard, uitwao *"Effective Electric dMRV Cooking Solutions Program for Africa."*

Usajili

Washiriki walipowasili waliombwa kusaini orodha ya mahudhurio. Washiriki walioungana kupitia Zoom waliombwa kujisajili mtandaoni ili kuweza kushiriki kwenye mkutano.

Hotuba ya Karibisho

Washiriki waliokuwepo kwa ana walikaribishwa na viongozi wa timu ya ECC katika mikutano yote. Utambulisho wa washiriki waliokuwa ukumbini na walioungana mtandaoni ulifanyika. Madhumuni ya mkutano na ajenda vilielezwa kwa hadhira.

Uwasilishaji wa Mradi

Effective Climate Solutions 1 FZCO ("ECCS1") na washirika wake walianza uwasilishaji kwa kuelezea kwa kina kuhusu mradi; waliwasilisha malengo makuu ya mpango huo na manufaa yake kwa jamii za ndani, pamoja na teknolojia ya jiko bora la kupikia (ICS) inayotumika kwenye mradi. Pia walichukua muda kuwakumbusha wadau kuhusu mabadiliko ya tabianchi na sababu zake, wakatoa maelezo kwa kifupi kuhusu nadharia ya mikopo ya kaboni, masoko ya kaboni, na maendeleo ya miradi ya kaboni. ECCS1 na washirika wao walioteuliwa walieleza kwa kina kuwa haki za mikopo ya kaboni itakayozalishwa kwa kutumia majiko hayo zitahamishiwa kwa Effective Climate Solutions 1 FZCO ("ECCS1") na

washirika wake kama taasisi ya uratibu wa mradi mzima. Hati ya kuachilia madai ya kaboni (carbon waiver) ilionyeshwa. Mtumiaji wa mwisho atakuwa ameacha haki zozote za madai juu ya kupunguzwa kwa hewa chafu (Verified Emission Reductions) zitakazotokana na matumizi ya jiko hilo. Sababu ya hatua hiyo na namna ambavyo Effective Climate Solutions 1 FZCO ("ECCS1") itatumia mapato yatokanayo na mauzo ya mikopo ya kaboni ilielezwa wakati wa mkutano wa mashauriano.

Kipindi cha Maswali na Majibu

Wadau waliuliza maswali mengi kuhusu bei ya jiko bora la kupikia (ICS) na ubora wake, pamoja na muda wa utekelezaji wa mradi na mipango ya usambazaji. Walionesha nia kubwa juu ya ushirikishwaji wa jamii na hasa zaidi ushiriki wa wanawake. Maswali na maoni yote yalijibiwa kikamilifu na kwa kuridhisha na mratibu wa mradi.

Uwasilishaji wa Kanuni za Ulinzi na Tathmini ya Uendeleu wa Mradi

ECCS1 na washirika wake walioteuliwa walieleza Kanuni za Ulinzi wa Mradi na tathmini yake. Wadau waliendelea kushauriwa na kuombwa kutoa maoni yao, kupitia majadiliano ya wazi. Mkutano uliendelea kwa uwasilishaji wa Malengo ya Maendeleo Endelevu (SDGs) na athari chanya za mradi kwa baadhi ya SDGs maalum. Washiriki walikubaliana na tathmini hiyo na hawakuwa na maoni ya ziada. ECCS1 na washirika wake waliwasilisha utaratibu wa kushughulikia malalamiko na jinsi athari za maendeleo endelevu zitakavyofuatiliwa.

Majadiliano Kuhusu Utoaji wa Maoni Endelevu na Utaratibu wa Malalamiko

Baada ya majadiliano kuhusu uendeleu wa mradi, mratibu wa mradi alijadiliana na wadau kuhusu njia bora ya utoaji wa maoni na kushughulikia malalamiko katika kipindi chote cha utekelezaji wa mradi. Hakukuteuliwa msuluhishi huru, wala hakukuwa na njia nyingine ya kutoa maoni kwa njia endelevu iliyoangaziwa.

Hitimisho la Mkutano

Baada ya majadiliano kuhusu utoaji wa maoni endelevu na utaratibu wa kushughulikia malalamiko, wadau waliokuwepo walifahamishwa kuhusu utekelezaji wa *Stakeholder Feedback Round (SFR)*, ambapo maoni ya ziada yatapokelewa kutoka kwa wadau kwa kipindi cha siku 30 baada ya Mkutano wa Mashauriano ya Wadau (LSC). Washiriki wote walifahamishwa kuwa nyaraka za mradi (ikiwemo muhtasari usio wa kiufundi, rasimu ya Ripoti ya Mashauriano ya Wadau wa Ndani, na Muhtasari wa Ripoti ya LSC) zitatumwa kwa barua pepe kwa ajili ya kupokea maoni ya ziada kuhusu muundo wa mradi na mipango ya utekelezaji.

Mkutano ulifungwa kwa onyesho la kupika, likionyesha sifa na matumizi ya jiko la Umeme la Induction. Iliwasilishwa jinsi ya kuwasha jiko, jinsi ya kupika nalo, na shughuli za matengenezo zinazohitajika ili kuongeza muda wa matumizi ya majiko hayo.

MAONI YALIYOPOKELEWA WAKATI WA MKUTANO NA WADAU

Jinsia ya Mhusika	Maoni Mshikadau	Je, maoni yalizingatiwa (Ndio / Hapana)?	Maelezo (Kwa nini? Vipi?)
F	Je, mradi huu utafikishwa kwa jamii za vijijini zenye upatikanaji wa umeme ili kuhakikisha kunufaika kwa wote?	Ndio	Kundi lengwa la Shughuli ya Mradi wa Hiari (VPA) ni kaya zilizounganishwa na gridi ya umeme, zinazokaa katika maeneo ya mijini na pembezoni mwa miji ndani ya kaunti 47 za Jamhuri ya Kenya, ambazo hutumia mchanganyiko wa nishati isiyoweza kurejeshwa kama kuni na makaa pamoja na mafuta ya kisukuku kama chanzo cha kupikia kabla ya kuanza kwa mradi. Hili pia litajumuisha kaya zinazotumia jiko la umeme la induction kwa matumizi madogo ya kibiashara, kama vile migahawa

Jinsia ya Maoni	ya Je, maoni	Maelezo (Kwa nini? Vipi?)
Mhusika	Mshikadau yalizingati wa (Ndio / Hapana)?	

inayoendeshwa katika mazingira ya nyumbani.

M	Je, jiko la Ndio umeme la induction linaweza kuendeshwa kwa kutumia nishati ya jua ili kuendana na malengo ya matumizi ya nishati mbadala?	Hapana, jiko la umeme la induction linatumia umeme pekee.
M	Ikiwa mnufaika Ndio atahamia sehemu nyingine, je, anaweza kuchukua jiko la mradi pamoja naye, au limewekewa mahali maalum pekee?	Ndio, mnufaika anaweza kuhamia na jiko lake ndani ya Kenya, katika mipaka ya kiutawala ya maeneo ya mijini na pembezoni mwa miji ya kaunti zote 47.
M	Je, jamii ya Ndio eneo husika inanufaikaje na	Jamii itanufaika kwa kupungua kwa hewa ya monoksidi ya kaboni inayotolewa wakati wa uchomaji majumbani, jambo ambalo

Jinsia ya	Maoni	ya Je, maoni	Maelezo (Kwa nini? Vipi?)
Mhusika	Mshikadau	yalizingati wa (Ndio / Hapana)?	
	mradi huu wa kaboni zaidi ya kupata majiko tu?		litapunguza uchafuzi wa hewa ndani ya nyumba na hivyo kupunguza matukio ya magonjwa ya njia ya upumuaji, maumivu ya kichwa, na kuwashwa kwa macho — hasa kwa wanawake na watoto ambao hutumia muda mwingi wakipika. Pili, utekelezaji wa VPA utatoa ajira kwa watu, sambamba na SDG ya 8 inayolenga kuunda ajira nzuri kwa wote. Akiba ya nishati inayopatikana kutokana na matumizi ya majiko bora itakuwa na manufaa ya pamoja ya kupunguza mahitaji ya matumizi ya kuni zisizoweza kurejeshwa barani Afrika, jambo ambalo linahusishwa na ukataji wa miti ovyo.
M	Je, kuna bima Ndio au dhamana inayofunika majiko endapo yataharibika au kuwa na hitilafu?		Ndiyo, jiko la induction linakuja na dhamana ya mwaka mmoja, inayofunika uharibifu wowote unaotokana na hitilafu za kiwandani. Zaidi ya hayo, majiko ya induction yanayofuatiliwa chini ya mradi wa kaboni yatastahiki matengenezo ya bure kama sehemu ya msaada wa programu. Ili kuhakikisha watumiaji wanaendelea kuridhika, huduma ya uhakika baada ya mauzo imeanzishwa. Watumiaji wa mwisho wanaweza kupata msaada kwa kuwasiliana na timu ya huduma kwa wateja ya kampuni

Jinsia ya Maoni Mhusika Mshikadau		ya Je, maoni yalizingati wa (Ndio / Hapana)?	Maelezo (Kwa nini? Vipi?)
			kupitia nambari ya simu isiyolipiwa kwa msaada wa haraka.
F	Ni mikakati gani ya uuzaji inayotumiwa kuhakikisha uhamasishaji na ushiriki wa kitaifa nchini Kenya?	Ndio	Kampuni ina timu ya mawakala wa mauzo waliopatiwa mafunzo pamoja na majiko ya maonyesho ambao watakuwa wakitembelea kaya zinazostahiki. Kila kaya itakayopokea jiko la umeme litakalosambazwa kupitia mradi huu itaelimishwa kuhusu mradi wa kaboni.
M	Ufuatiliaji ukusanyaji mikopo kaboni unafanywaje?	na Ndio wa ya	VPA itatumia Mbinu ya Gold Standard kwa ajili ya Vifaa vya Kupikia vya Nishati Vinavyopimwa na Kupimwa (Toleo la 1.2), ambayo hutoa mfumo wa kuaminika na mzuri wa kupima upunguzaji wa hewa chafu unaotokana na matumizi ya teknolojia safi ya kupikia inayopimwa. Mbinu hii inawezesha mahesabu ya wakati halisi ya upunguzaji wa hewa chafu, ambayo ni muhimu kwa Ufuatiliaji wa Data, Kuripoti, na Uhakiki kwa ufanisi. Kila jiko la induction litawekewa chipu ya IoT inayowezesha ukusanyaji wa data kwa wakati halisi. Data inayokusanywa itahifadhiwa kwa usalama kwenye seva za ndani za ECOA. Kila mwaka, sampuli ya nasibu ya kaya itachaguliwa kwa ajili ya ufuatiliaji wa moja kwa moja mashinani, ambapo wasimamizi

Jinsia ya Maoni	Mhusika	Mshikadau ya Je, maoni yalizingati wa (Ndio / Hapana)?	Maelezo (Kwa nini? Vipi?)
			waliopatiwa mafunzo watafanya ziara na kuuliza maswali ya tathmini ya athari za SDG. Matokeo haya yatakaguliwa baadaye na chombo huru cha Uthibitishaji na Uhakiki ili kuhakikisha kuwa muundo na utekelezaji wa mradi vinaendana na mahitaji ya mbinu hiyo. Baada ya mchakato huu, nyaraka za mwisho zitawasilishwa kwa Gold Standard kwa ajili ya kutolewa kwa Mikopo ya Kaboni iliyothibitishwa (VERs).
M	Je, mteja aliye Ndio na jikokoa anaweza kununua jiko la induction?		Ili kuzuia tatizo la kuhesabu mara mbili, kila kaya itastahili kununua jiko moja tu lililoboreshwa chini ya mradi huu wa kaboni. Kila jiko lina nambari ya kipekee ya siri, na taarifa za mtumiaji zitachukuliwa wakati wa usajili na wakala wa mauzo aliyefunzwa ili kuhakikisha ufuatiliaji sahihi na uwajibikaji. Kwa bahati mbaya, kaya ambazo tayari zina jiko la Jikokoa chini ya mradi mwingine wa kaboni hazitastahili kununua jiko la kupikia la induction.
F	Je, muundo wa Ndio malipo ni rahisi, au umewekwa madhubuti na kampuni?		Jiko la induction linaweza kununuliwa kwa malipo ya awamu zinazobadilika zinazojulikana kama "lipa unavyopika." Wakati wa kununua, kaya itajadili na mwakala wa mauzo mpango unaofaa wa malipo, iwe ni malipo ya kila siku, kila wiki, au kila mwezi.

MUHTASARI WA TATHMINI YA KANUNI ZA ULINZI

Ilifafanuliwa wakati wa mkutano kwamba lengo la mradi ni kusambaza majiko safi yenye ufanisi mkubwa ambayo yatafunguza kiasi cha mkaa na kuni kinachotumiwa na kaya. Kwa kufanya hivyo, mradi utakuwa na athari chanya za kijamii, kiuchumi, na kimazingira. Mradi utafuata kanuni zote za ulinzi kama zilivyoielezwa katika jedwali hapa chini.

Kanuni ya Ulinzi	Tathmini
Haki za Binadamu	Mradi unaheshimu haki za binadamu kama zilivyotangazwa kimataifa na hautahusika katika aina yoyote ya ukatili au ukiukaji wa haki za binadamu kama ilivyoielezwa kwenye Tamko la Kimataifa la Haki za Binadamu. Mradi hautatenga watu kwa misingi yoyote kuhusu ushiriki na ujumuishaji.
Usawa wa Kijinsia na Haki za Wanawake	Shughuli ya mradi haitoi aina yoyote ya ubaguzi wa kijinsia. Mradi utazingatia majukumu ya kijinsia na uwezo wa wanawake na wanaume kushiriki katika maamuzi/muundo wa shughuli za mradi. Itahakikishwa kuwa wanawake/vikundi vya wanawake na wanaume wataalikwa katika mashauriano ya wadau ili kuhakikisha kuwa idadi ya kutosha ya wadau wa jinsia zote itakuwepo katika mkutano wa mashauriano ya wadau wa jamii.
Afya ya Jamii, Usalama na Mazingira ya Kazi	Mradi hautahatarisha afya ya jamii na hautaathiri vibaya afya ya wafanyakazi na jamii.
Urithi wa Kitamaduni, Watu wa Asili, Uhamishaji na Uhamiaji wa Kulazimishwa	Shughuli za mradi hazitakuwa na athari yoyote hasi kwa urithi wa kitamaduni, watu wa asili, wala hazitasababisha uhamishaji au uhamiaji wa kulazimishwa kwa watu.
Rushwa	Mradi hautahusisha, kusaidia au kuchangia kwa namna yoyote katika miradi au vitendo vya rushwa.
Athari za Kiuchumi	Mradi utaheshimu haki zote za wafanyakazi. Hakutegemewi kuwe na athari hasi za kiuchumi kutokana

Kanuni ya Ulinzi	Tathmini
	na shughuli za mradi. Badala yake, inatarajiwa kwamba mradi utachangia katika ukuaji wa kiuchumi endelevu.
Tabianchi na Nishati	Mradi utapunguza utoaji wa gesi chafuzi (GHG) kama utakavyofuatiliwa na kuthibitishwa kulingana na mahitaji ya viwango vya kaboni.
Maji	Mradi hautaathiri mtiririko wa asili wa maji wala kusababisha mmomonyoko wa ardhi au kuyumba kwa miili ya maji.
Mazingira, Ikolojia na Matumizi ya Ardhi	Mradi hautakuwa na athari yoyote hasi kwa mazingira na ikolojia na hautahusisha matumizi ya ardhi na udongo kwa ajili ya uzalishaji wa mazao au bidhaa nyingine. Utoaji wa chembe chembe na monoksidi ya kaboni utapunguzwa kwa kiasi kikubwa kupitia utumiaji wa majiko bora yenye ufanisi zaidi.

Mchakato wa Tathmini ulikuwa wa kushirikisha na wa ushirikiano. Wadau walikubaliana kikamilifu na tathmini iliyofanywa na ECCS1 pamoja na washirika wake walioteuliwa.

MUHTASARI WA TATHMINI YA UENDELEVU

Mradi huu unatarajiwa kuchangia katika Malengo mbalimbali ya Maendeleo Endelevu (SDGs) kwa njia zifuatazo:

SDGs	Targets	Proposed monitoring Indicator
	1.4 Kufikia mwaka 2030, kuhakikisha kuwa wanaume na wanawake wote, hasa maskini na wale walio katika mazingira magumu, wanakuwa na haki sawa ya kupata rasilimali za kiuchumi, pamoja na huduma	Akiba ya fedha inayohusiana na ununuzi wa mkaa. Utafiti utafanywa ili kuangalia kiasi cha pesa kinachotumika kununua mkaa katika hali ya mradi

	za msingi, umiliki na udhibiti wa ardhi na aina nyingine za mali, urithi, rasilimali za asili, teknolojia mpya inayofaa na huduma za kifedha, ikiwa ni pamoja na mikopo midogo.	ikilinganishwa na hali ya msingi (kabla ya mradi).
	3.9 Kufikia mwaka 2030, kupunguza kwa kiasi kikubwa vifo na magonjwa yanayosababishwa na kemikali hatari na uchafuzi wa hewa, maji, na udongo.	Ubora wa hewa unaoonekana (unaotambulika na watumiaji). Utafiti utafanywa kuchunguza usumbufu unaohusiana na uchafuzi wa mazingira (kama vile kiwango cha moshi, kuwashwa kwa macho, na matatizo ya kupumua) katika hali ya mradi ikilinganishwa na hali ya msingi.
	4.3 Kufikia mwaka 2030, kuongeza kwa kiasi kikubwa fursa za kuhakikisha elimu jumuishi, yenye usawa na bora, na kukuza fursa za kujifunza maisha yote kwa wote.	Idadi ya watu wanaopokea mafunzo ya ujuzi.
	5.4 Kufikia mwaka 2030, kufanikisha usawa wa kijinsia na kuwawezesha wanawake na wasichana wote.	Ufanisi wa majiko bora yaliyoboreshwa hupunguza muda wa kupika na kupunguza mara za kununua kuni/mkaa. Hii huokoa muda, hasa kwa

		wanawake na wasichana, ambao hutoa kazi isiyotambulika ya kukusanya kuni na kuandaa chakula. Muda huu unaweza kutumika katika shughuli nyingine za maendeleo kama mafunzo au ushiriki wa kijamii.
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY 	7.1 Kufikia mwaka 2030, kuhakikisha upatikanaji wa huduma za nishati za kisasa, nafuu, na za kuaminika kwa wote. 7. B Kufikia mwaka 2030, kupanua miundombinu na kuboresha teknolojia ya kusambaza huduma za nishati za kisasa na endelevu kwa nchi zote zinazoendelea, nchi masikini zaidi, nchi za visiwa vidogo zinazoendelea, na nchi zisizo na bandari, kulingana na mipango yao ya msaada.	dadi ya majiko bora yaliyotumika yaliyouzwa/kusambazwa. Jumla ya majiko bora (ICS) yaliyosambazwa/yaliyouzwa yatakusanywa kwenye hifadhidata.
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH 	Kufikia mwaka 2030, kufanikisha ajira kamili na yenye tija na kazi nzuri kwa wanawake na wanaume wote, ikiwa ni pamoja na vijana na watu wenye ulemavu, na kulipwa sawa kwa kazi ya thamani sawa.	Idadi ya ajira zilizoundwa.

	13.3 Kuboresha elimu, uhamasishaji, na uwezo wa kibinadamu na kitaasisi kuhusu kupunguza mabadiliko ya tabianchi, kuhimili athari zake, kupunguza madhara, na kutoa tahadhari za mapema.	iasi cha CO₂ kilichopunguzwa kutokana na shughuli za mradi.
	15.3 Kufikia mwaka 2030, kulinda, kurejesha, na kukuza matumizi endelevu ya mifumo ya ikolojia ya ardhi, kusimamia misitu kwa njia endelevu, kupambana na mmomonyoko wa ardhi, na kusitisha kupotea kwa bayoanuwai.	Kupungua kwa matumizi ya kuni na mkaa. Utafiti na ufuatiliaji wa mwenendo wa matumizi ya kuni katika kaya za mradi ikilinganishwa na kaya za msingi ili kutathmini athari kwa rasilimali za misitu.

Tathmini ya maendeleo endelevu ya wadau ililingana kikamilifu na tathmini ya ECCS1. Kuhusu ufuatiliaji wa viashiria vya maendeleo endelevu, wadau hawakuwa na maoni wala mapendekezo mengine yanayohusiana na ufuatiliaji wa viashiria hivyo. Walikubaliana kuendelea na viashiria vilivyochaguliwa na ECCS1.

WASILIANE NASI:

Ikiwa ungependa kuwasiliana na mradi kwa maelezo zaidi, tafadhali wasiliana nasi kwa:

	Njia Iliyopendekezwa (jumuisha maelezo yote yanayojulikana kama eneo la kitabu, nambari ya simu, utambulisho wa mpatanishi)	Sababu ya Uchaguzi (mazoea bora)
--	---	--

Kitabu cha Mchango Endelevu / Mchakatod wa Maoni au Malalamiko (lazima)	Burn Manufacturing, Go downs 8-11, New Horizons Industrial Park, Ruiru.	Wadau walifurahia kuwa na kitabu cha maoni ofisini kwetu. Malalamiko au masuala mengine yoyote yanaweza kuwasilishwa na yatapokelewa moja kwa moja katika makao makuu.
Anuani ya GS (lazima)	help@goldstandard.org	Ni hitaji kwa miradi ya Gold Standard.
Upatikanaji wa simu (hiari)	0800 721 337 au 254 706 585 629	Nambari ya simu ya makao makuu ya BURN itajulikana kwa walengwa wote wa mradi.
Upatikanaji wa barua pepe / mtandao (hiari)	info@burnmfg.com	Barua pepe ya Ecoa Climate Capital pia itafahamika kwa walengwa wote wa mradi.